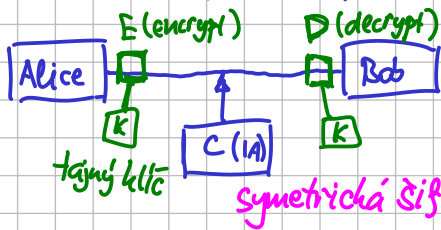

Šifrování přenos zpráv:

symetrická šifra

Praktické příklady: AES (128-256b klíč)
ChaCha20 (256b)

Předpoklady:

- E, D jsou veřejné zprávy
- klíč je tajný

↳ dneska typicky:
klíč má 256 bitů
 $H(\text{klíč}) = 2^{256} = 10^{3 \cdot 25,6} = 10^{76,8}$
 $2^{10} = 1024 \approx 10^3$

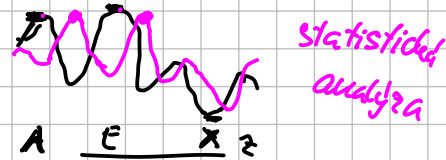
Caesarova šifra

0 1 2 ... 25	A B C D E ... X Y Z
	D E F G H ... Z A B C

$E(x) = (x + 3) \bmod 26$
 $D(x) = (x - 3) \bmod 26$

problémy: • málo klíčů (26)
• počítání ve zprávě se neubíhá

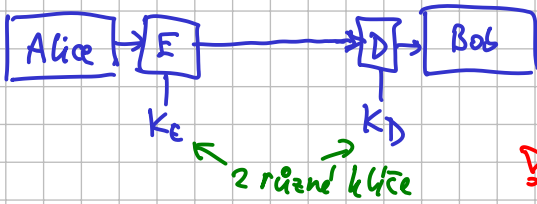
histogram četnosti

statistická analýza

10^8 klíčů = 100M
 CPU: ~ 10^9 operací/s
 10^{12} klíčů ~ 1000 sekund

Asymetrická šifra

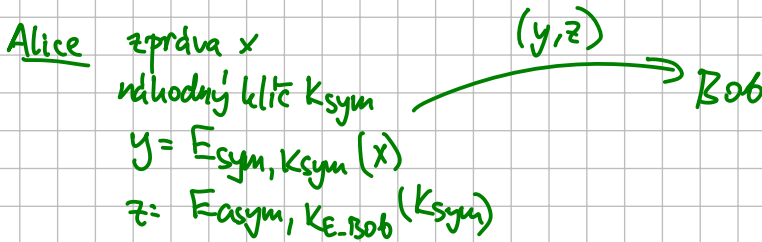
generují (K_E, K_D)

! pomalé!...

Šifrování e-mail: • každý si vygeneruje svůj pár klíčů (K_E, K_D)
a K_E zveřejní (K_D zůstává soukromé)

Podpisy: naopak K_D je veřejný a K_E soukromý

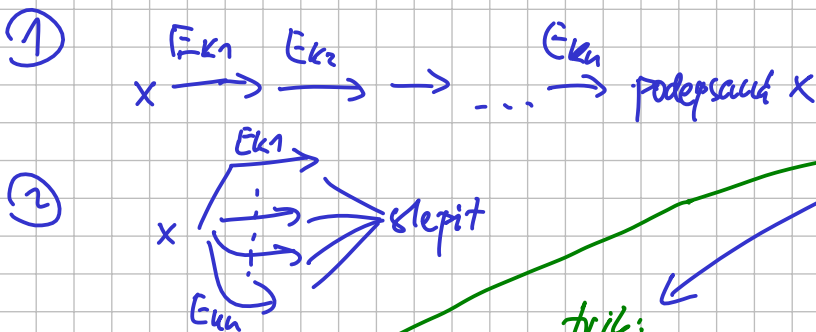
Trik: Hybrid sym. a asym. šifry

Příklad: RSA

zprávy jsou čísla
počítáme mod m
 exponenty e, d
 $K_E = (e, m)$ $K_D = (d, m)$
 $E(x) = x^e \bmod m$
 $D(x) = x^d \bmod m$
 $2^{100} \bmod m = ?$

Více podpisů 1 zprávy:

Kryptografická hašovací funkce

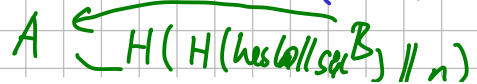
zpráva $\rightarrow$ H $\rightarrow$ otisk
pevné velikosti (např. 256b)
 příklad: SHA-256
 důležitosti: nejde invertovat
nemůžeme najít kolizi: $H(x) = H(x')$

autentifikace: A = uživatel
B = server
A chce přesvědčit B, že zná heslo
n náhodný řetězec bitů

ukládání hesel na serverech:

pro uživatele: náhodná $s \parallel$
n, $s \parallel$ $H(\text{heslo} \parallel s \parallel)$

Vernamova šifra (one-time pad)

zpráva $x_1 \text{ --- } x_n$ bity
 klíč $k_1 \text{ --- } k_n$ náhodný na 1 použití

xor	0	1
0	0	1
1	1	0

výstup $y_1 \text{ --- } y_n$
 $y_i = x_i \text{ XOR } k_i$

dešifrování: $y_i \text{ XOR } k_i = x_i$

Opakování klíče: $y = x \text{ XOR } k$
 $y' = x' \text{ XOR } k$

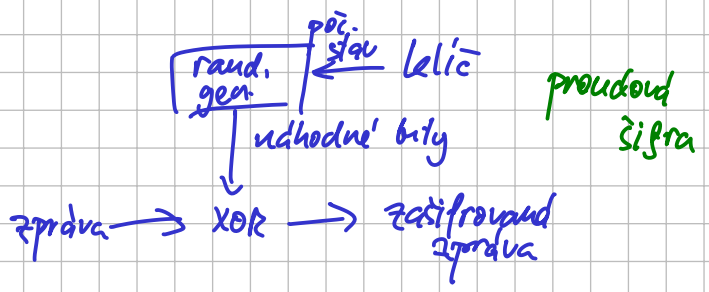
$$y \text{ XOR } y' = (x \text{ XOR } k) \text{ XOR } (x' \text{ XOR } k) = x \text{ XOR } x'$$

Kombinace s pseudonáhodným generátorem:

Tvrzení: Pokud $k_1 \text{ --- } k_n$ je náhodné, pak $y_1 \text{ --- } y_n$ je náhodné.

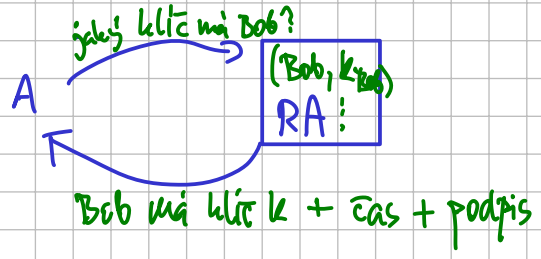
Důkaz: Pokud $x_i = 0$, pak $\begin{cases} \text{Pr } 1/2 & k_i = 0 \rightarrow y_i = 0 \\ \text{Pr } 1/2 & k_i = 1 \rightarrow y_i = 1 \end{cases}$

Ať je x_i cokoliv, y_i je $\begin{cases} 0 & \text{Pr} = 1/2 \\ 1 & \text{Pr} = 1/2 \end{cases}$

Problém distribuce klíčů, jak Alice zjistí Bobův veřejný klíč?

① registrační autorita, které všichni věří a znají její veřejný klíč

② certifikační autorita
 - všichni znají její veřejný klíč
 - generuje certifikáty
 (Bob, H(klíč), platí od do, podpis)

Bob při navedení spojení pošle:
 Bobův veřejný klíč
 certifikát